Zainwestujmy razem w środowisko

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Programy RYŚ – wsparcie termomodernizacji budynków jednorodzinnych

Paweł Bartoszewski
Główny Specjalista
Departament Ochrony Klimatu

03.02.2016

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Programy obywatelskie - doświadczenia NFOŚiGW

- **Kolektory słoneczne**
  - 450 mln zł na dotacje w latach 2010-2014
  - Wykonane instalacje: 67 tys.
- **Domy energooszczędne**
  - 300 mln zł na dotacje w latach 2013-2022
  - 221 umów; 146 zakończonych inwestycji; dotacja 4,9 mln zł
- **Prosument**
  - 800 mln zł na pożyczki i dotacje w latach 2014-2022
  - ok. 1000 zakończonych inwestycji; dofinansowanie 34,8 mln zł

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Tworzenie programu priorytetowego

- Zespół roboczy
- Spotkania popytowo-podażowe
- Badanie ankietowe
- Forum EEŚ
- Konsultacje społeczne

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Cel i korzyści z programu

- **zmniejszenie emisji CO_2 oraz pyłów** w wyniku poprawy efektywności wykorzystania energii w istniejących jednorodzinnych budynkach mieszkalnych
- promowanie **idei energooszczędności** w budynkach (podniesienie świadomości inwestorskiej i ekologicznej)
- **rozwój rynku** dostawców urządzeń i wykonawców
- **zwiększenie liczby miejsc pracy** w tym sektorze

Wskaźniki realizacji celu:

- zmniejszenie zużycia energii – 300 000 GJ/rok
- zmniejszenie emisji CO_2 – 25 000 Mg/rok
- ograniczenie emisji pyłu PM10: 50 Mg/rok
- ograniczenie emisji pyłu PM2,5: 45 Mg/rok

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Parametry pilotażu programu

- Okres wdrażania: **2015 – 2023** (umowy do 2020 r.)
- **Pilotaż: 2015 – 2020** (umowy do 2017 r.)
- Budżet na pilotaż: **400 mln zł**:
  - 120 mln zł – dotacje
  - 280 mln zł – niskooprocentowane kredyty

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Beneficjenci

- osoby fizyczne ,
- samorządy,
- organizacje pozarządowe,
- związki wyznaniowe,

- posiadające prawo własności (współwłasność, prawo spółdzielcze) do jednorodzinnego budynku mieszkalnego dopuszczonego do użytkowania

Budynek mieszkalny jednorodzinny: wolnostojący, szeregowy, bliźniaczy, nie więcej niż dwa lokale mieszkalne, wykorzystywany na cele mieszkaniowe co najmniej w połowie powierzchni.

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Forma dofinansowania

Udostępnienie środków na kredyty / pożyczki i dotacje:

- **Część a) – bankom – 300 mln zł**
- **Część b) – WFOŚiGW – 100 mln zł**

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Rodzaje przedsięwzięć

- **Trzy grupy elementów**: prace termoizolacyjne, instalacje wewnętrzne, źródła ciepła.
- Priorytet – **prace termoizolacyjne**
- Jeden lub wiele elementów – wybór beneficjenta. **Premia za kompleksowość**
- **Obowiązkowa kolejność** wykonywania prac
- Wymagany standard **– WT2021** – minimum dla przedsięwzięć dofinansowywanych
- Wskazane niezbędne minimum, aby wnioskować o finansowanie przedsięwzięć z kolejnych grup

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

DROGA DO KOMPLEKSOWEJ TERMOMODERNIZACJI

SCHEMAT KOLEJNOŚCI DZIAŁAŃ DOFINANSOWYWANYCH W PROGRAMIE **RYŚ**

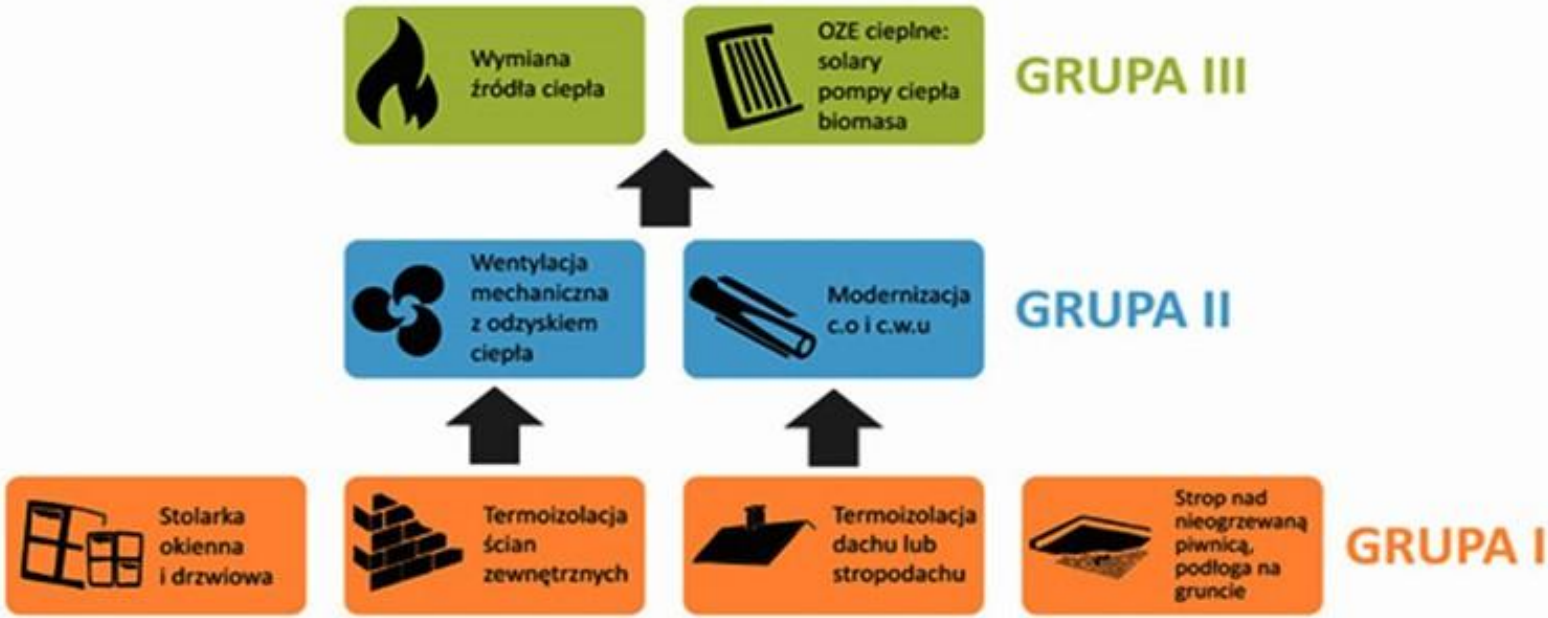

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Grupa I. Prace termomodernizacyjne

Element	Wymagany standard	Warunki
Ocieplenie ścian zewnętrznych	$U \leq 0.20$ [W/(m^2 • K)]	nd
Ocieplenie dachu / stropodachu	$U \leq 0.15$ [W/(m^2 • K)]	Dokumentacja projektowa
Ocieplenie podłogi na gruncie / stropu nad nieogrzewaną piwnicą	$U \leq 0.30$ [W/(m^2 • K)] (możliwe odstępstwa)	nd
Wymiana okien, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej	okna: $U \leq 0,90$ [W/(m^2 • K)] drzwi : $U \leq 1,3$ [W/(m^2 • K)]	nd

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Grupa II. Instalacje wewnętrzne

Element	Wymagany standard	Warunki
Montaż wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła	• $\eta \geq 85\%$ • nakład energii $\leq 0{,}50$ Wh/m^3	Osiągnięcie wymaganego standardu dla co najmniej ścian lub dachu z Grupy I i minimalnych wymagań dla pozostałych: • ściany zewnętrzne: $U \leq 0.30$ [W/(m^2 • K)]; • dach / stropodach: $U \leq 0.30$ [W/(m^2 • K)]; • strop nad piwnicą: $U \leq 0.60$ [W/(m^2 • K)]; • dowolne okna jednoramowe dwuszybowe Dokumentacja projektowa
Modernizacja instalacji wewnętrznych ogrzewania i ciepłej wody użytkowej	zgodnie z projektem	

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Grupa III. Źródła ciepła, OZE

Element	Wymagany standard	Warunki
Montaż kotła kondensacyjnego	$\eta \geq 102\%$	Osiągnięcie wymagań jak dla Grupy II oraz: • sprawna wentylacja grawitacyjna z nawiewnikami • izolacja odkrytych przewodów co i cwu w pomieszczeniach nieogrzewanych i termostaty
Montaż węzła cieplnego	$\eta \geq 98\%$	
Montaż kotła na biomasę	Klasa 5, $\eta \geq 85\%$	
Montaż pompy ciepła	COP	
Montaż kolektorów słonecznych	zgodnie z projektem	Dokumentacja projektowa

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Procedura

1. Ocena energetyczna wykonana przez konsultanta wskazanego przez NFOŚiGW
2. Rozeznanie rynku
3. Wniosek składany w banku / WFOŚiGW z załącznikami
4. Umowa z bankiem / WFOŚiGW
5. Umowa z wykonawcą

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Procedura, c.d.

5. Realizacja przedsięwzięcia - kredyt / pożyczka z dotacją wypłacany w trakcie
6. Ocena energetyczna po realizacji przedsięwzięcia, wykonana przez konsultanta (bardziej złożone przedsięwzięcia)
7. Złożenie rozliczenia w banku / WFOŚiGW po zakończeniu przedsięwzięcia
8. Pozostałe 20% dotacji wypłacana po zakończeniu i rozliczeniu finansowym

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Maksymalne koszty kwalifikowane

I. **Dokumentacja**

- **Ocena energetyczna** przed i po realizacji – **po 500 zł**
- **Dokumentacja projektowa** dla dachu, wentylacji, instalacji c.o. i c.w.u. – **po 1 000 zł**

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Maksymalne koszty kwalifikowane cd.

II. Inwestycja

Ściany	150 zł / m^2
Dach / stropodach	150 / 300 zł / m^2
Podłoga / Strop nad piwnicą	150 zł / m^2
Okna / Drzwi / Brama garażowa	600 zł / m^2
Wentylacja mechaniczna	20 000 zł
Modernizacja co i cwu	10 000 zł

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Maksymalne koszty kwalifikowane cd.

II. Inwestycja cd.

Kocioł kondensacyjny	10 000 zł
Węzeł cieplny	10 000 zł
Kocioł na biomasę	15 000 zł
Pompa ciepła B/W, W/W, E/W	55 000 zł
Pompa ciepła A/W	30 000 zł
Kolektory słoneczne	5 000 zł

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Finansowanie

1. **Dokumentacja – dotacja do 100%** kosztów kwalifikowanych

2. **Inwestycja – kredyt / pożyczka wraz z dotacją łącznie do 100 %** kosztów kwalifikowanych.

DOTACJA

- **20% -** dla Grupy I , gdy ściany albo dach
- **40%** - dla Grupy I, gdy ściany i dach
- **20% -** dla Grupy II
- **20% (od 2017 r. – 15%) -** dla Grupy III - OZE

KREDYT / POŻYCZKA

- koszty: ≤ 4% w I roku, 2,5% w kolejnych
- okres: ≤ 15 lat
- karencja: ≤ 6 m-cy
- zabezpieczenie: wg banku/WF
- realizacja: ≤ 36 m-cy

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Dotacja

20%

Grupa I

- Ściany (+ okna, + podłoga)
- Dach (+ okna, + podłoga)

Grupa II

- Wentylacja mechaniczna
- Modernizacja c.o. i c.w.u.

Grupa III

- Kocioł na biomasę
- Pompa ciepła
- Kolektory słoneczne

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Dotacja

40%

Grupa I

- Ściany + dach (+ okna, + podłoga)

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Dotacja

0%

Grupa I

- Okna
- Podłoga

Grupa III

- Kocioł kondensacyjny
- Węzeł cieplny

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Przykład 1 - ściany + okna

Koszt		*Finansowanie*
Dokumentacja 500 zł	→	Dotacja 8 500 zł
Inwestycja 40 000 zł	→	Kredyt 32 000 zł

Roczna oszczędność energii: 15 MWh

Węgiel	Gaz
2,5 tys. zł / rok	4,2 tys. zł / rok
zwrot: 14 lat	zwrot: 8 lat

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Przykład 2 - ściany + dach

Koszt		*Finansowanie*
Dokumentacja 2 000 zł	→	Dotacja 20 400 zł
Inwestycja 46 000 zł	→	Kredyt 27 600 zł

Roczna oszczędność energii: 13,5 MWh

Węgiel	Gaz
2,2 tys. zł / rok	3,7 tys. zł / rok
zwrot: 15 lat	zwrot: 9 lat

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Przykład 3 - ściany + dach + okna + podłoga

Koszt		*Finansowanie*
Dokumentacja 2 000 zł	→	Dotacja 32 400 zł
Inwestycja 76 000 zł	→	Kredyt 45 600 zł

Roczna oszczędność energii: 21 MWh

Węgiel	Gaz
3,4 tys. zł / rok	5,8 tys. zł / rok
zwrot: 16 lat	zwrot: 9 lat

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Wybrane warunki dofinansowania

- Dla jednego budynku możliwe **więcej niż jedno** dofinansowanie w ramach programu
- Dla działalności gospodarczej - **pomoc publiczna** (de minimis)
- Tylko **przedsięwzięcia niezakończone** przed złożeniem wniosku
- **Podatek dochodowy** od dotacji

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Załącznik „Wymagania techniczne”

- zasady przeprowadzenia oceny przed i po realizacji
- sposób wyboru konsultanta
- sposób liczenia powierzchni ocieplenia, okien
- wymagania techniczne dla montowanych stosowanych materiałów, w tym gwarancji
- wzory dokumentów

RYŚ – termomodernizacja budynków jednorodzinnych

Doradztwo i edukacja

1. Kampania informacyjno-edukacyjna w mediach ogólnopolskich skierowana do społeczeństwa
2. Kampania edukacyjna w regionach – program aktywnej edukacji
3. Przewodnik po programie
4. Promowania idei energooszczędności, poprawy jakości życia i zdrowia – w regionach (gminy) i skali kraju

Dziękuję za uwagę

Paweł Bartoszewski
pawel.bartoszewski@nfosigw.gov.pl
tel. 22 45 95 827
www.nfosigw.gov.pl